WIKIPEDIA

Lingua dinamarquesa

Na Galipedia, a Wikipedia en galego.

O **dinamarqués**[1] ou **danés**[2] é unha lingua xermánica falada principalmente na Dinamarca, na Groenlandia, nas Illas Feroe e en partes do norte da Alemaña. É tamén unha das linguas oficiais da Unión Europea. É unha lingua escandinava, bastante parecida co noruegués e o sueco — os falantes de dinamarqués, noruegués e sueco compréndense entre eles con certa facilidade.

Dinamarqués **'Dansk'**	
Falado en:	Dinamarca (incluíndo Groenlandia e Illas Feroe), e na parte fronteiriza con Alemaña
Rexións:	Europa
Total de falantes:	5,5 millóns
Posición:	*Non está entre as 100 máis faladas.*
Familia:	Indoeuropea Xermánica Xermánica setentrional Escandinava Escandinava oriental **Dinamarqués**
Estatuto oficial	
Lingua oficial de:	Dinamarca Groenlandia Illas Feroe Unión Europea Consello Nórdico
Regulado por:	Dansk Sprognævn (*Comité da Lingua Dinamarquesa*) (http://www.dsn.dk)
Códigos de lingua	
ISO 639-1:	`da`
ISO 639-2:	`dan`
ISO 639-3:	`dan (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=dan)`

Índice

Historia
Dialectos
Gramática
Vocabulario
Notas
Véxase tamén
    Ligazóns externas

Historia

Os primeiros textos en dinamarqués datan de cerca de 1200 . A fins do século XIV a raíña Margareth I decidiu trocar o latín, que era a lingua administrativa, polo dinamarqués.

O dinamarqués moderno desenvolveuse a partir da lingua escrita durante o período da Reforma protestante, fortemente influenciado nos séculos XVII e XVIII polo dialecto falado polos habitantes de Copenhague, centro cultural, económico e político da nación.

A historia da lingua dinamarquesa divídese en tres períodos:

- Dinamarqués antigo (cerca de 800-1100), que corresponde en gran parte á época Viquinga;
- Dinamarqués medio (cerca de 1100-1525), que corresponde á Idade Media;

- Dinamarqués moderno (a partir de 1525), despois da Reforma ata os días actuais.

De todas as linguas escandinavas, a dinamarquesa é a que se afastou máis das súas raíces comúns escandinavas, sobre todo pola localización xeográfica da Dinamarca que forma unha ponte entre os países nórdicos e a Europa continental.

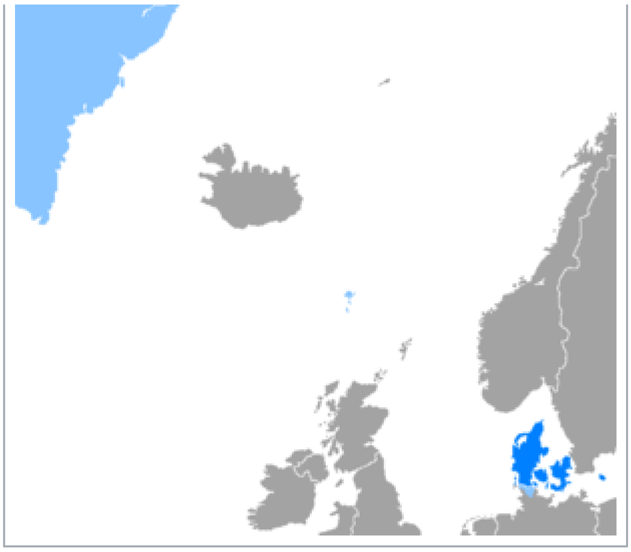

Dialectos

Os dialectos dinamarqueses divídense tradicionalmente en tres amplos grupos:

- *Jysk* (Xutlandia)
- *Omál* (dinamarqués insular, falados nas illas Fionia, Selandia, e nas illas menores ao sur)
- *Bomholmsk* (na illa de Bomholm, ao sur da Suecia).

Unha das características máis distintiva da pronuncia dinamarquesa, o *stod* ou oclusión glótica, cuxo uso varía dependendo da rexión, ten sido utilizada polos lingüistas para diferenciar as variantes dialectais.

Gramática

A orde da oración é suxeito, verbo e obxecto, aínda que, como complemento, verbo e suxeito sexan utilizados para dar énfase.

O dinamarqués moderno posúe dous casos (nominativo e xenitivo) e dous xéneros (masculino e feminino). Unha das súas características peculiares é o seu modo de articulación sonora, que tivo orixe no acento tónico. O acento tónico está sempre na primeira sílaba da palabra raíz.

O dinamarqués posúe dous xéneros: común e neutro. O artigo determinado é *-en* para substantivos comúns e *-et* para os neutros, sendo *-ene* a forma de plural para ambos os xéneros.

A partícula negativa é o adverbio *ikke*.

Os verbos son transitivos ou intransitivos, tendo voces activa e pasiva e modos indicativo e imperativo con vestixios do subxuntivo.

Vocabulario

Algunhas palabras e frases comúns en dinamarqués:

- Ola - hej, goddag, dav(s)
- Adeus - farvel, hej-hej
- Onde está...? - hvor ligger...?
- ... o baño - badeværelset.
- ... o hospital - hospitalet/sygehuset.
- Fala (vostede) galego? - taler De galicisk?
- Grazas! - tak!
- De nada - tak, i lige måde/ingen årsag

- Canto custa? - hvor meget koster det?/hvad koster det?
- Si - ja ou jo
- Non - nej

Os números do un a vinte en dinamarqués son:

en to tre fire fem seks syv otte ni ti elleve tolv tretten fjorten femten seksten sytten atten nitten tyve.

Notas

1. Definicións no *Dicionario da Real Academia Galega* (http://academia.gal/dicionario/-/termo/busca/dinamarqués) e no Portal das Palabras (http://portaldaspalabras.gal/dicionario/procura/dinamarqués) para *dinamarqués*.
2. Definicións no *Dicionario da Real Academia Galega* (http://academia.gal/dicionario/-/termo/busca/danés) e no Portal das Palabras (http://portaldaspalabras.gal/dicionario/procura/danés) para *danés*.

Véxase tamén

Ligazóns externas

Existe unha versión da Wikipedia en ***Lingua dinamarquesa***

Vexa no Galizionario as palabras en ***Danés***

- Dicionario Freelang (http://www.freelang.net/espanol/diccionario/danes.html) - Dicionario danés-español/español-danés.
- Danish 101 (http://www.101languages.net/danish/) Learn Danish online] *(en inglés)*

Este artigo sobre lingüística é, polo de agora, só un bosquexo. Traballa nel (https://gl.wikipedia.org/w/index.php?title=Lingua_dinamarquesa&action=edit) para axudar a contribuír a que a Galipedia mellore e medre.
Existen igualmente outros artigos relacionados con este tema nos que tamén podes contribuír.

Traído desde "https://gl.wikipedia.org/w/index.php?title=Lingua_dinamarquesa&oldid=5062160"

A última edición desta páxina foi o 14 de febreiro de 2019 ás 01:23.

Todo o texto está dispoñible baixo a licenza Creative Commons recoñecemento compartir igual 3.0; pódense aplicar termos adicionais. Consulte os termos de uso para obter máis información.
Wikipedia® é unha marca rexistrada da Wikimedia Foundation, Inc., unha organización sen fins lucrativos.